

PEEREBOOM (VAN DEN) (*Xavier - François*), Missionaris van het Gezelschap Jesu (Luik, 7.5.1888-Wombali, 6.10.1914).

De familie van van den Peereboom heeft onder haar leden, zowel op staatkundig als op godsdienstig gebied, verschillende vooraanstaande personaliteiten geteld. Onder hen dienen vooral vermeld: Monseigneur Malou, Bischof van Brugge; Jules Malou, die meerdere malen minister was onder de regeringen van Leopold I en Leopold II, en Jules van den Peereboom, die lange jaren aan het hoofd stond van het katholieke gouvernement.

Van den Peereboom Xavier deed zijn middelbare studiën te Luik aan het Sint-Servatius College en daarna, filosofie en letteren aan het College van O.L.V. van de Vrede te Namen.

Na de twee jaren verblijf te Namen bleef Xavier bij zijn besluit; hij wilde zijn intrede doen bij het Gezelschap Jesu.

Enkele dagen voor zijn vertrek naar het Noviciaat, vertelde hij aan zijn broeder dat hij graag als missionaris naar Belgisch-Congo zou vertrekken.

Waarom dan niet liever naar Indië gaan vroeg zijn broeder, daar zoudt gij ten minste een gezond klimaat aantreffen en een missie die reeds lang gesticht werd.

Xavier had niet zonder rede zijn keuze gedaan — Congo, zo zei hij, is de verlengenis van België, en als Belg is het mijn plicht eerst in mijn land de leer van Christus te onderwijzen.

In de herfst 1908 vertrok hij naar het Noviciaat te Aarlen.

Op 26 September 1910 vertrok hij naar het Scolasticaat der Paters Jesuiten te Leuven. Hier evenals te Aarlen was hij de graag geziene joviale kerel. Zijn vrije uren besteedde hij aan het aanleggen van bloemparken en een tennisveld. Toen het tennisveld klaar was stelde de sportieve jongeman die hij was, zich tevreden met het kijken naar het spel der anderen.

Op 15 Juli 1912, na herhaalde verzoeken werd hij aangeduid voor de missie van Kwango en mocht vertrekken zodra hij zijn filosofie geëindigd had.

Op 14 September 1912 vertrek hij uit Antwerpen met de SS. *Léopoldville* en ontscheept te Matadi op 5 October 1912.

In Kisantu werd hij gelast met de opvoeding van een hondertal kinderen waarvan de ouders tengevolg van de slaapziekte overleden waren.

In Mei 1913 werd hij overgeplaatst naar de missiepost Wombali, bij de uitmonding van de Kwango in de Kasai. Hier evenals te Kisantu werd hij gelast met het onderwijs der kinderen.

van den Peereboom leed er nochtans onder geen groter actie-veld te bezitten. Hij benijdde het lot der Paters die met de steamer van de missie de Kwilu opvaarden om in de dorpen langsheen de oevers het evangelie te gaan verkondigen. Na herhaalde verzoeken kreeg hij van zijn overste de toelating het evangelie te gaan verkondigen in de naburige dorpen

van Wombali.

Daar hij vast besloten was vaste voet te krijgen in deze dorpen, begon hij met een aantal jonge Zwarten naar de missie toe te trekken. Door zijn omgang met deze kinderen werd hij alras de taal machtig.

's Zondags, de enige dag der week dat hij zich enige rust kon veroorloven trok van den Peereboom, vergezeld van enkele jonge negers die hem een goede ontvangst moesten voorbereiden, er op uit om over God te gaan spreken.

Zijn woord was zo overtuigend, zijn zachtheid zo buitengewoon, zijn blik zo autoritair dat hij zelfs de wreedsten kon overtuigen. Hij deed zo op een Zondag drie tot vier dorpen. In sommige dorpen was hij, na een paar malen, zo ver gevorderd dat de negers voor de « Blanke van God » een soort kerk bouwden in stroo waarin zij zich verenigden bij zijn komst.

Tegenover de negers toonde hij een onuitputbare genegenheid. Nooit weigerde hij hun een dienst; hij trachtte steeds aan hun grillen te voldoen. Toen men er Pater Xavier attent op maakte dat sommige inlanders van zijn goedheid misbruik maakten antwoordde hij: « Ik heb liever dat de inlanders mij zesmaal bedriegen dan dat ik mij eenmaal zou vergissen door hen datgene te weigeren dat ze nodig hebben.

Na zich gedurende twee jaar onder deze tropische hitte geen enkele vermoeienis te hebben gespaard begon in de maand Juli 1914 zijn gestel stilaan te verzwakken. Steeds talrijker werden de aanvallen van koorts. Bij het einde der maand September vond zekere dag een Pater hem gezeten langs de baan. Hij was opnieuw het slachtoffer van een hevige aanval van koorts. Weer scheen hij zich te hervatten en op 4 October woonde van den Peereboom opnieuw de H. Mis bij. Doch de volgende dag verhoogden de koortsen. Op 6 October 1914, hoorde hij 's morgens de bel rinkelen voor de H. Mis. Instinctief kwam hij uit zijn bed om zich naar de kapel te begeven doch hij stortte neer. Lichtjes gewond aan de slaap werd hij weer te bed gelegd, doch deze wonde deed zijn koortsen echter stijgen en enkele uren nadien verwisselde Pater van den Peereboom het tijdelijke met het eeuwige.

Zodra de inlanders het overlijden hadden vernomen van de « Blanke van God » kwamen zij uit alle hoeken der missie toegelopen om voor de laatste maal de trekken te bewonderen van hem die voor hen goed was geweest.

Niet tegenstaande zijn jeugdige ouderdom had Pater van den Peereboom reeds oneindig veel bij gedragen tot de beschaving en de evangelisatie der inlanders. Van hem schreef zijn onmiddellijke overste: « Ce sont des hommes de cette trempe qu'il nous faut dans notre rude mission ».

7 September 1948.
R. Moris.

E. Laveille, S.J., *Étudiant et Missionnaire*.